

ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА МИСТЕЦЬКОЇ ЕДУКАЦІЇ У ЦИВІЛІЗАЦІЙНИХ ВИКЛИКАХ СЬОГОДЕННЯ

*Збірник матеріалів
VII Міжнародної науково-практичної
конференції*

(8-9 грудня 2022 р.)

м. Дрогобич

Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка
Тернопільський Національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка
Університет ім. Яна Кохановського (Польща)
Жешувський університет (Польща)
Католицький університет в Ружомберку (Словацька республіка)

ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА МИСТЕЦЬКОЇ ЕДУКАЦІЇ У ЦИВІЛІЗАЦІЙНИХ ВИКЛИКАХ СЬОГОДЕННЯ

*Збірник матеріалів
VII Міжнародної науково-практичної
конференції
(8–9 грудня 2022)*

м. Дрогобич

УДК 78(477):378.091(08)

Т 33

Рекомендовано до друку вченою радою Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка
(протокол № 3 від 23 лютого 2023 р.)

Редактори-упорядники:

Зоряна Гнатів – кандидат філософських наук, доцент кафедри вокально-хорового, хореографічного та образотворчого мистецтва факультету початкової освіти та мистецтва Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка;

Тетяна Медвідь – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри вокально-хорового, хореографічного та образотворчого мистецтва факультету початкової освіти та мистецтва Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.

Т 33 **Теорія та практика мистецької едукації у цивілізаційних викликах сьогодення**: матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції / ред.-упор. З. Гнатів, Т. Медвідь. Дрогобич: ДДПУ ім. Івана Франка, 2023. 407 с.

Рецензенти:

Ірина Бермес – доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри вокально-хорового, хореографічного та образотворчого мистецтва факультету початкової освіти та мистецтва Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка;

Людмила Кондрацька – доктор педагогічних наук, професор кафедри музикознавства та методики музичного мистецтва факультету мистецтв Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка;

Юрій Чумак – кандидат мистецтвознавства, директор Дрогобицького музичного коледжу імені Василя Барвінського.

Збірник містить матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції «Теорія та практика мистецької едукації у цивілізаційних викликах сьогодення», яка проходила 8–9 грудня 2022 року факультетом початкової освіти та мистецтва Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Учасниками конференції порушено широке коло теоретичних та практичних питань, що торкаються актуальних проблем музичної культури та освіти в умовах сучасних цивілізаційних викликів. Збірник розрахований на студентів, магістрантів, аспірантів, докторантів, здобувачів, педагогічних і науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти, викладачів і вчителів закладів загальної середньої та позашкільної освіти.

За достовірність інформації, зміст статей редактори-упорядники відповідальності не несуть. Висловлені у статтях думки можуть не збігатися з поглядами редакторів.

Ірина ГРИНЧУК,
канд. пед. наук, доц. кафедри музикознавства
та методики музичного мистецтва факультету мистецтв
Тернопільського національного педагогічного
університету імені Володимира Гнатюка;

Наталія ОВОД,
заслуж. прац. культури України,
доц. кафедри музикознавства
та методики музичного мистецтва факультету мистецтв
Тернопільського національного педагогічного
університету імені Володимира Гнатюка

РОБОТА НАД ВОКАЛЬНИМИ ТВОРАМИ СУЧАСНИХ УКРАЇНСЬКИХ КОМПОЗИТОРІВ НА ЗАНЯТТЯХ ЗІ СТУДЕНТАМИ ВИЩОЇ ШКОЛИ

У публікації піднято проблему репертуарного забезпечення курсу «Постановка голосу», який повинен охоплювати різножанрові твори, кращі зразки зарубіжної та вітчизняної вокальної літератури, творчості сучасних українських композиторів як академічного, так і популярного естрадного напрямків. Увагу зосереджено на аспекті співпраці викладача вокалу із науковими керівниками магістерських робіт на прикладі репрезентації сучасного вокального репертуару.

Ключові слова: *фахова підготовка, вчитель музичного мистецтва, вокальний репертуар, твори сучасних українських композиторів.*

Процес фахової підготовки студентів мистецько-педагогічного профілю у закладах вищої освіти – цілісний феномен, що ставить високі вимоги і до рівня викладання вокальних дисциплін, оскільки студент означеного профілю повинен поєднувати компетентності як педагога, виконавця, організатора культурно-мистецької діяльності та ін. Водночас ставиться завдання оволодіння голосовим апаратом, основами постановки голосу, досвіду аналізу-інтерпретації оригінальних творів, перекладів та аранжувань тощо (В. Антонюк [2] та ін.), що забезпечується відповідними методичними розробками та посібниками [1].

Отже, репертуар студента в курсі «Постановка голосу» повинен охоплювати різножанрові твори, кращі зразки зарубіжної та вітчизняної вокальної літератури, зокрема і вокальної творчості сучасних українських композиторів як академічного, так і популярного естрадного напрямків (М. Мозговий [5], Л. Прохорова [6] та ін.).

У рамках публікації зупинимося на такому аспекті, як співпраця викладача вокалу із науковими керівниками магістерських робіт на прикладі репрезентації сучасного вокального репертуару [3–4]. Наведемо приклади програми концерту «Пісня про пісню» магістрантки А. Р. (науковий керівник доц., к.п.н. І. Гринчук). До неї увійшли: переклад для дуету «Мелодії» М. Скорика («Запали свічу»), його ж пісня «Намалюй мені ніч», відомі пісні композиторів-піснярів В. Івасюка («Балада про мальви», «Над морем», «Пісня буде поміж нас»), М. Мозгового («Материнська любов»), І. Шамо («Три поради»), твори сучасних композиторів і виконавців Т. Петриненка («Пісня про пісню»), О. Пономарьова («Заспіваймо пісню за Україну»).

Ще один творчий проєкт – магістерський концерт «Мить» М. К. (науковий керівник доц., к.п.н. І. Гринчук), який поєднав зразки пісенної класики («Пісня про матір» (Б. Олійник, І. Поклад), «Минає день, минає ніч» (Ю. Рибчинський, М. Мозговий), «Тече вода» (Ю. Рибчинський, І. Поклад) та ін.) із сучасним та регіональним репертуаром. У концерті прозвучали твори митців, пов'язаних із Тернопіллям, зокрема: Н. Богуслави (пісня «Плакучі ікони»), заслуженого артиста України О. Бурміцького («Розкажи мені вітре»). Як відгук на трагічні події на Сході України прозвучала пісня «Над землею тумани» (слова тернополянки А. Бінцаровської, музика випускника нашого факультету С. Родька), «В чистім полі» С. Доценка, «Ще мить» С. Вакарчука (яка і дала назву концерту). Завершився концерт піснею «Тернопіль» Н. Богуслави.

Уважаємо, що підготовка і захист творчих проєктів магістрантами факультету – не лише підсумковий зріз їх фахової підготовки, але й цінний досвід пошукової творчої діяльності, репрезентації нового сучасного

вокального репертуару, формування мотивації до вивчення і популяризації музики композиторів-краян.

Висновки. Отже, сучасний пісенний репертуар – важлива складова виконавського і дидактичного репертуару майбутніх вчителів музичного мистецтва, викладачів вокальних та вокально-хорових студій, аматорів української пісні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Авторські твори та обробки українських композиторів у класі постановки голосу / упоряд.: Н. Овод. Тернопіль : ФОП Осадца Ю.В., 2022. 65 с.

2. Антонюк В. Г. Вокальна педагогіка (сольний спів) : підручник. Київ : ЗАТ «Віпол», 2007. 174 с.

3. Гринчук І., Овод Н. Сучасна естрадна пісня як дослідницький матеріал та виконавський репертуар. *Музична та хореографічна освіта в контексті культурного розвитку суспільства : матеріали і тези VI Міжнародної конференції* (Одеса, 15–16.10. 2020 р.). Одеса : ПНПУ імені К.Д. Ушинського, 2020. С. 51–60.

4. Гринчук І., Овод Н. Естрадна пісня: сучасний музикознавчий дискурс. *Другі наукові читання «Освітній культурно-мистецький простір: минушина, сьогодення, перспективи», присвячених 80-річчю Тербовлянського фахового коледжу культури і мистецтв* (Київ – Тернопіль – Тербовля, 19.02.2021 р.), Тернопіль : «ФОП Осадца», 2021. С. 30–33.

5. Мозговий М.П. Становлення і тенденції розвитку української естрадної пісні : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства за спец. 17.00.01 – теорія та історія культури. Київський національний університет культури і мистецтв, Київ, 2007, 16 с.

6. Прохорова Л.В. Українська естрадна вокальна школа : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів культури і мистецтв III – IV рівнів акредитації. Видання друге. Вінниця : НОВА КНИГА, 2006. 384 с.

ГОЛЮК М., ГУЦАЛ Р. АНАЛІЗ ХОРОВОГО ТВОРУ ЯК СКЛАДОВА РОБОТИ З ВОКАЛЬНИМ АНСАМБЛЕМ.....	199
ГОЦИК С. ХОРОВА ТЕАТРАЛІЗАЦІЯ: ТЕОРЕТИЧНИЙ ТА ІСТОРИЧНИЙ ДИСКУРС.....	202
ГРИНЧУК І., ОВОД Н. РОБОТА НАД ВОКАЛЬНИМИ ТВОРАМИ СУЧАСНИХ УКРАЇНСЬКИХ КОМПОЗИТОРІВ НА ЗАНЯТТЯХ ІЗ СТУДЕНТАМИ ВИЩОЇ ШКОЛИ.....	206
ЖИГАЛЬ З. ФОРМУВАННЯ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА.....	209
ЖУРАВЛЬОВА Н. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО РОЗУЧУВАННЯ ПРЕЛЮДІЇ ТА ФУГИ <i>f-moll</i> З ПЕРШОГО ТОМУ «ДОБРЕ ТЕМПЕРОВАНОГО КЛАВІРУ» Й. С. БАХА.....	212
КАЛУШКА Н. ВИРОБНИЧО-ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА СТУДЕНТІВ ФАКУЛЬТЕТУ МИСТЕЦТВ ТНПУ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА: ОСОБЛИВОСТІ СПІВПРАЦІ НА БАЗІ ЗОШ №28 М. ТЕРНОПІЛЬ.....	215
КУРСОН В. ДИРИГЕНТСЬКО-ХОРОВІ ДИСЦИПЛІНИ У ВИКЛИКАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.....	220
МАЙХРОВИЧ Є. ВИКОРИСТАННЯ НОВІТНІХ МИСТЕЦЬКИХ ФОРМ РОБОТИ ІЗ СУЧАСНИМИ ШКОЛЯРАМИ (НА ПРИКЛАДІ ОСОБИСТОГО ПЕДАГОГІЧНОГО ДОСВІДУ В ТЕРНОПІЛЬСЬКІЙ ГІМНАЗІЇ І–ІІ ст. № 30).....	223
МЕДВЕДИК Г. АКТУАЛЬНІСТЬ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У МИСТЕЦЬКО-ПЕДАГОГІЧНИХ ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ШКОЛИ.....	228
ОРОНОВСЬКИЙ А. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ В ХОРОВОМУ ВИКОНАВСТВІ НАВЧАЛЬНИХ КОЛЕКТИВІВ МИСТЕЦЬКОГО КОЛЕДЖУ.....	231
САЛІЙ Віт., САЛІЙ Вол. ХАРАКТЕРИСТИКА ЖАНРУ БАЯННОЇ СОНАТИ.....	234
СЕ СЯОНАНЬ ДО ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ІНДИВІДУАЛЬНОГО СТИЛЮ ЕСТРАДНОГО ВИКОНАВЦЯ.....	239
СМОЛЯК Т. ВИКОРИСТАННЯ ТВОРЧОСТІ АРТЕМА ПИВОВАРОВА У РОБОТІ СУЧАСНОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА.....	244
СМОЛЯК О., МІСЬКО Г. ПРОВІДНІ ХОРОВІ КОЛЕКТИВИ ТЕРНОПІЛЬЩИНИ В 1970–1990-х РОКАХ: РЕПЕРТУАР ТА КОНЦЕРТНА ДІЯЛЬНІСТЬ.....	249
СПОЛЬСЬКА О. ПЕДАГОГИ ТА ВИДАТНІ ПІАНІСТИ ТЕРНОПІЛЛЯ КІНЦЯ ХХ – ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ.....	252
СТЕЛЬМАЩУК З. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ МУЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ-ХОРЕОГРАФІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	256